

CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Wpływ ruchów Ziemi na różnorodność zjawisk przyrodniczych – ruch obiegowy.

Klasa I, Blok II, Pp. – R.Dział. II (1–5) P. Dział II (2)

Cel: Poznanie ruchów Ziemi i ich konsekwencji dla różnorodności zjawisk przyrodniczych. Uczeń:

- oblicza: wysokość górowania Słońca w dowolnym miejscu na Ziemi w dniach równonocy i przesilen, różnicę czasu;
- wyjaśnia zależność między nachyleniem osi ziemskiej w ruchu obiegowym a dopływem energii słonecznej do jej powierzchni;
- wskazuje na mapie miejsca na podstawie podanych współrzędnych geograficznych.

Metody/Techniki/Formy pracy: burza mózgów, ćwiczeniowa, praca w grupach, indywidualna.

Środki dydaktyczne: mapa ścienna świata, atlas, rzutnik, laptop z dostępem do Internetu.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Faza wstępna: Nauczyciel przedstawia temat lekcji zapisany na tablicy i prosi uczniów, by przypomnieli, co pamiętają o ruchu obiegowym Ziemi (metoda burzy mózgów) i dopisywali je do strzałek rozchodzących się we wszystkie strony od tematu. Powstaje mapa skojarzeń/mentalna ruchu obiegowego. Uczniowie zapisują szkic tej mapy „**Ruch obiegowy i jego następstwa**”.

Faza realizacji: Nauczyciel przypomina, jak obliczać wysokość górowania Słońca i jak obliczyć szerokość geograficzną na podstawie wysokości Słońca.

Uczniowie w grupach przygotowują plan prezentacji multimedialnej na temat: Różnorodność zjawisk na Ziemi wynikiem ruchu obiegowego. Do opracowania powinni użyć informacji z różnych źródeł, zwłaszcza z GIS, z portalu Scholaris.

Faza końcowa – podsumowująca:

- Nauczyciel podsumowuje prace uczniów i dziękuje za zaangażowanie, zwłaszcza prezynterom/„asystentom”. Docenia ich bardzo dobrymi ocenami.
- Zadaje prace domową dla chętnych: przygotowują prezentację na kolejną lekcję.

Komentarz metodyczny

Lekcje o ruchach Ziemi ćwiczą umiejętności analizowania, obserwacji i wyciągania wniosków na temat konsekwencji ruchów Ziemi. Dzięki współpracy z nauczycielami matematyki i fizyki, uczniowie mogą lepiej zrozumieć i wyjaśnić, jakie są następstwa ruchu obiegowego Ziemi, szczególnie, jeśli wśród naszych uczniów są zdolni oraz mający trudności w nauce czy problemy z wyobrażeniem sobie różnych zjawisk astronomicznych, przestrzennych. Tym bardziej wskazane jest stosowanie na lekcji ćwiczeń połączonych z obserwacją kierowaną czy eksperymentem (na lekcjach fizyki) oraz wykorzystanie prezentacji multimedialnych, np. na stronach www.scholaris.pl. Ważne: przemyślana metodyka pracy z uczniem, zastosowanie indywidualizacji w podejściu do ucznia, np. w sposobie wyjaśniania zjawisk związanych z ruchami Ziemi, służą rozwijaniu potrzeb i zainteresowań ucznia. Odpowiednio dobrane pomoce dydaktyczne (tellurium, globus, animacje komputerowe, film) i wszystkie działania uwzględniające potrzeby ucznia mogą stanowić duże wsparcie dla ucznia ze SPE w zrozumieniu ruchów Ziemi i ich konsekwencji dla różnorodności zjawisk na Ziemi i być kluczem do odniesienia przez niego sukcesu.

Kompetencje w zakresie: rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności (słownictwo angielskie: ziemia, ruchy ziemi, ruch obrotowy, ruch obiegowy, następstwa, dzień, noc, doba, zmiana czasu, pory roku), matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.